

er givet den ved den nuværende Hærlow, og en Frihed, som maa anses for at være meget ønskelig. Om det særlige Forhold, der efter den ærede Drøfters Udtalelse har foranlediget Udvalget til at stille dette Ændringsforslag, skal jeg her ikke videre udtale mig.

Jouquières: Jeg vil blot tillade mig at udtale, at den Plan, der kom fra Forsvarskommissionen, gik ud paa at fastholde den gamle Ordning saaledes, at det hele Artilleri var underlagt Chefen, og at der forholdtes paa samme Maade med Ingenieurkorpset. Det blev imidlertid i Ministeriets Lovforslag forandret til den nuværende Ordning. Under den tidligere Ordning har der ikke viist sig nogen Vanskelighed; Generalkommandoen havde Ret til at forlange, hvilken Styrke den vilde have af de taktiske Afdelinger, og den blev ogsaa altid afgivet, idet Generalkommandoen var berettiget til at henvende sig til selve Afdelingerne. Jeg kan imidlertid meget godt forstaa, at man ønskede at bringe Troppesdelingerne i nært Forbindelse med hinanden, og det er ogsaa meget let at gjøre, naar Divisionerne eller Armeekorpserne ere fuldstændig formerede, men det er ikke Tilfældet her, og derfor mener jeg ogsaa, at der er et Misforhold, naar man lægger hele Artilleriets Styrke, hvorefter egentlig kun $\frac{1}{4}$ kan siges at henhøre under den herværende Generalkommando, under Generalkommandoen. Forslaget gaar netop ud paa, at det Feltartilleri, der behøves til Divisionerne, bliver underlagt disse, og derved vilde der fremkomme den Regelvirkning mellem de forskellige Aaabenarter, som er nødvendig. Dersom man vil tage Forholdene, saaledes som de nu ere, vil der omtrent behøves $\frac{1}{4}$ af Feltartilleriet til Styrken paa Sjælland, $\frac{1}{4}$ til den Styrke, der ligger i Sylland og paa Fyen, og Resten vilde være Korpssartilleri eller Reserverartilleri, der kunde være til Disposition for Hæren, naar den var samlet. Dersom man ikke ønskede, at der skulde være Afdelinger, der ikke kom i denne Regelvirkning med de andre Aaabenarter, kunde man hvert andet eller tredje Aar gjøre en Ombytning, saa at det ene Regiment blev trukket tilbage til Artilleriet, og det andet Regiment blev kommanderet til Generalkommandoerne. Det er nu ganske vist, at der er blevet viist megen Forekommenhed fra Generalkommandoens Side for at imødekomme Artilleriets Ønsker, naar det har kunnet henvende sig direkte, og at der ogsaa fra Krigsbestyrelsens Side er givet al mulig Understøttelse til Artilleriet, naar det behøvede Kræfter, men det er en Selvsølg, at naar et Aaaben staar paa en Maade under forskellige Autoriteter, har enhver Autoritet sin Interesse, som den varetager med mere Styrke, end den vilde gjøre, naar den havde det hele samlet under sig, og een Mand kan ogsaa bedre overse, hvad der for Diebliftet er det mest Aa-

trængende. I den Henseende tror jeg, der vil vindes Noget ved at lægge største Delen af Artilleriet ind under een Autoritet, nemlig Artillerichefen. Det er en Selvsølg, at han krymper sig ved at komme med Anmodninger, da han ved, at de ikke blive modtagne med megen Fornøielse paa de Steder, hvor de komme. Jeg vil give den høitærede Minister ganske Ret i, at der er saa faa Kræfter alle Steder ved Artilleriet, baade som Følge af Balance og som Følge af Bortkommando, at det næsten ikke er muligt at bestrejde Tjenesten. Derfor er det ganske rimeligt, at man ikke gjerne vil vise Imødekommen og paa den anden Side heller ikke gjerne vil fremkomme med sine Ønsker, men Forholdene vilde stille sig anderledes, naar de bleve lagte under een Mand. Jeg tillader mig saaledes at anbefale Forslaget.

Krigsministeren (Saffner): Det er ganske rigtigt, som den ærede Landssthingsmand ansøgte, at Forsvarskommissionens Forslag gik ud paa det Samme, som Ændringsforslaget indeholder. Efter meget nye Undersøgelser bestemte Ministeriet sig imidlertid til at foretage den Forandring, som nu har sit Udtryk i den bestaaende Hærlow. Senere har 9 Aars Erfaring stadfæstet Krigsministeriet i den Overbevisning, at denne Ordning var den rigtige, og det vil vistnok saaledes findes ganske naturligt, at jeg søger at opretholde den Bestemmelse, som engang er fastslaaet i Hærløven. Jeg skal yderligere tillade mig at gjøre opmærksom paa, at dersom Lovforslaget skulde faae Lovskraft, saa er der tænkt paa at fordele Artilleriet, om end ikke i den fulde Udstrækning, til de 2 Generalkommandoer, og den Anke, at Feltartilleriet er samlet under første Generalkommando, vil saaledes enten ganske eller for en Del falde bort. Jeg tillod mig før at udtale, at naar Ændringsforslaget blev vedtaget, vilde der dog Intet være til Hind for, at Administrationen kunde henlægge alt Feltartilleriet under første Generalkommando. Dersom jeg opattede den ærede Landssthingsmand rigtigt, mente han, at det ikke var Tilfældet. Den ærede Landssthingsmand gik ud fra, at der i Ændringsforslaget stod, at det Feltartilleri, der behøves til Divisionerne, og det Fæstningsartilleri, der udgjør Besætningen i befæstede Punkter, overgaa fra Artillerichefens Omraade til Divisionerne, men det staar der ikke. Der staar: „Det Feltartilleri, der afgives til Divisionerne, og det Fæstningsartilleri osv.“, og saaledes har jeg Ret i min Aaastand, at Administrationen kan, selv om Loven affattes saaledes som foreslaaet i Ændringsforslaget, opretholde den nu bestaaende Ordning. Jeg tror ikke, man bør gaa bort fra den Ordning, der, som sagt, ikke har viist sig at have nogen væsentlig Ulempe, og som i andre Retninger har en betydelig Fordel. Jeg tror, at der kommer en livligere Samvirken tilstede mellem Artilleriet og